

Gabóca a Kőolajnál, s az igaz barátság

Sokunk életében megesik, hogy el kell hagynunk szülőföldünket. Gabóca gyakran emlegette nosztalgiával ezt a pillanatot. – Mégis csak jobban meg kellene becsülni azt, hogy az ember odahagyta a szülői házat! – fakadt ki néha őszülő hajjal is. Maga mögött hagyta a miskolci munkásnegyed verekedésekkel tarkított csöndes hétköznapijait, és elkerült a Szolnoki Olajbányászhoz.

„Én afféle csicskás voltam mindig. Elküldtek virsliért vagy üzenettel ide-oda” – mesélte. Ne gondolja azonban senki, hogy ez jelentéktelen foglalatosság, és ne akadnának közben nagy pillanatok. Egyszer mérnöknek nézték! Elküldték egy gyáregységhez valamilyen üzenettel, ahol szokatlan kedvességgel fogadták.

– Á, megjött, drága mérnök úr, már nagyon vártuk. – Gabi megszeppent kissé, mi lesz ebből. Na, de jó is kiszülhet belőle – gondolta. Meg kell várni, hogy alakul.

Bevezették az irodába. A főmérnök egy nagy térképet terített le elé.

– Mérnök úr hová telepítené a fűrótoronyt?

„Fogalmam sem volt, persze, hát csak a szemét figyeltem a palinak. Láttam, hogy nagyon egy pontra mered a térképen. Ráböktem, hogy oda.” Gabi nem csak füles volt, ahogy hívták, de szemfüles is.

– Szóval, maga is úgy gondolja, mérnök úr! „Felcsillant a szeme. Nyomban csettintett a titkárnőnek, és már hozták is a konyakot. Aztán persze kiderült, hogy nem vagyok én mérnök, fenét vagyok. De a konyakot már megittam, azt nem lehetett visszacsinálni!”

Micsoda potyázás! – hallom az olvasók véleményét. Gondoljanak bele, hány diplomás ember dolgozik egész életén át azon, hogy a főnöke elképzeléseit igazolja, mennyivel több kerül az egy-két konyaknál! És nem is ilyen ügyesek. Sokan nem is mernek a főnökük szemébe nézni, pedig láthattuk, az milyen fontos. Gabi mérnökként sokra vihette volna.

Egy másik történet jut az eszembe, ami szintén azt mutatja, hogy Gabóca nem volt jelentéktelen személyiség a Kőolajnál.

– Miről meséljek? – kérdezte néha Gabi.

– A mázsás nőről, a mázsás nőről, ahogy pofozkodtatok! – erősködtem rendszerint. Gabi azonban közismert szemérmessége miatt általában másra terelte a szót. A mázsás nő a vezér titkárnője volt. Gondolom, Gabi be akart menni a vezérhez. A titkárnők ilyenkor felugranak és széttárják karjukat: Csak a testemen át! Bár nemegyszer mesélte, nem emlékszem a történet elejére. A kezdetek mindig homályba vesznek, erre a bírósági tárgyalásokon is csak a legkritikább esetben szokott fény derülni. Mindenki csak visszaütött. Az igazságnak különféle dimenziói vannak. A szereplők párhuzamos világokban élnek, ahol a történések teljesen különböző módon zajlanak. Az állapotfüggvények csak a bíró ítéletére omlanak össze egyetlen eseményé, a párhuzamos világok csak ekkor egyesülnek varázsütésre. A titkárnő Gabit zsebpiszoknak nevezte. Takarodjon! Gabi végtelenül udvariasan, hogy drága asszonyom, elmagyarázta neki, hogy kit nevezzen zsebpiszoknak, melyik rokonát. Erre kapott egy nagy pofont, hogy eleredt az orra vére. Dühbe gurult, visszaadta, és a mázsás nő beesett az asztal alá és maga alá vizelt! Amikor kimászott, feljelentést tett ellene. Gabinak be kellett mennie a rendőrségre. Szorongott is, mi lesz vele. Ott azonban megkérdezték, hogy ki kezdte a pofozkodást. A mázsás nő elismerte, hogy ő volt.

- Nos, asszonyom, akkor nincs mit tenni! – Így végződött a dolog, és nem eredménytelenül. Gabóca tekintélye nagyot nőtt a vállalatnál, sokan gratuláltak neki. Kiállt a dolgozók jogaiért.

Tekintélye a sakkban is gyarapodott, megszerezte a mesteri címet. Most már meghívásos versenyekre is járhatott. Ilyenek voltak az Erős Feri bácsi által rendezett vegyes mesterversenyek. Minden évben más volt a helyszín, Győr, Sopron és Mosonmagyaróvár váltogatta egymást.

Gabi egyszer a mosonmagyaróvári versenyen játszott, és innen indult tovább. Az utolsó forduló is lezajlott, s másnap reggel vitte egy csapattársa következő megmérettetésének helyszínére. Egy trabantos kémia tanár volt, akinek mindig ő elemezte a levelezési partijait. Gabinak sosem kellett pihenés, mindig készen állt a harcra, mint Don Quihote. Amikor régi miskolci barátja, Lexi megkereste este, hogy kártyázzanak, akkor sem hárította el a kihívást. Sportember nem tesz ilyet. Lexi ugyanis megneszelte, hogy Gabi megkapta a következő versenyére járó napidíjat, jó ezerhatszáz forintot. Neki nem volt már csak vagy harminc forintja. Megkereste hát Gabócát, hogy elevenítsék fel a régi barátságot.

A baráti játék aztán egyre keményebb összecsapássá vált. Mindkét fél igyekezett tudása legjavát nyújtani, amint az el is várható sportemberektől. Éjfélre Lexi elnyerte Gabi összes pénzét, aki azonban szívósan igyekezett talpon maradni. „Szerencsémre a nagy tunya ember már teljesen kikészült, alig bírta a szemét nyitva tartani. Amikor félrenézett, kikicsentem egy kis pénzt az aprójából. Így is alig tudtam tartani magamat. Egyszer aztán gyanút fogott. Elrakott mindent. Nem tudtam betenni a hívást! Itt a vég – gondoltam. Atkutattam az összes zsebemet a ruháimon, a bőröndömet... És sikerült kifillérezni!” Ez volt a fordulat. Van igazság a földön, aki megérdemli, ahhoz a szerencse is előbb-utóbb odapártol. Gabi lett a nyerő. Reggel hatra visszanyerte a fele pénzét. Ekkor jelent meg a tanár, hogy induljanak. Szedelőzködjön össze Gabi, a kocsiban várja. Tisztázódtak már az anyagi viszonyok, hogy a szembenálló két nagy ellenfél egyenlő erővel rendelkezik. Dupla vagy semmi! – adódott a megoldás. Tegyük fel mindent egy partira. Csakis ez lehetett a nagy küzdelem méltó befejezése.

„Én osztottam. Csaltam persze. Úgy akartam, hogy jó lapja legyen, de magamnak éppen egyel jobbat adjak. Csakhogy elszúrtam, egy lap máshova került. Mindjárt átlátam, hogy mindkettőnknek ugyanolyan lapunk lesz! Mivel ő az első, ő nyer. Alig látott már az álmodástól. Én mindig jól bírtam az éjszakázást, a nagy kövér ember meg el volt puhulva. Elkezdtem beszélni mindenféléről összevissza. Teljesen elbambult. Egyszer csak ráripakodtam: – Na mi van, te mamlasz, miért nem csapod már fel! – Mi az, hát én osztottam? – Persze, hogy te osztottál, ki más osztott volna, a római pápa? – Erre felcsapta a lapokat. Mutatom a magamét – nyertem! Kikapom az ingemet a nadrágomból, belesöpöröm a lóvét, s már szaladok is kifelé ahogy birok. Egyszeriben leesett neki a tantusz. Futott utánam, úgy ahogy benn ült alsógatyában, ki az utcára. Bevágódtam a trabantba: – Indíts Elemér, indíts gyorsan az Isten szerelmére! Majdnem elkapta a kocsiját, az utolsó pillanatban sikerült eliszkolnunk.”

Aznap reggel a sakkozók éktelen nagy lármára ébredtek. Sorra néznek ki az ablakokon: hát Lexi a nagy habtestével egy vékony fehér alsógatyában rohangál az utcán, és torka szakadtában ordít: – Nem is én osztottam! Ő osztott! Nem is én osztottam! Ő osztott! Tolvaj! Gazember! Elvitte a pénzemet! – Pedig hát a pénz forgóeszköz, ki mondhatja meg, hogy kié.

Csődület gyűlt össze, körbeállták: – Lexikém! Nyugodj meg! Mi a baj? – Egymás között pedig csendben tanakodtak: – Mit tegyünk? Lexi megőrült! Hívjunk orvost?

Gyakran láthatjuk a filmekben, milyen tragédiákhoz vezetnek az éjszakába nyúló kártyacsaták. Ám Gabiék rövidesen újra kibékültek, túltették magukat a dolgokon. Az igaz barátság minden próbát kiáll.